

คณะกรรมการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เรื่อง
ปีที่พิมพ์
จำนวนหน้า
พิมพ์ครั้งที่ ๑
จัดทำโดย

คณะกรรมการธิการ

สิงหาคม ๒๕๕๑

๖๔ หน้า

จำนวนพิมพ์ ๓๐,๐๐๐ เล่ม

กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อาคารธนาคารทหารไทย สาขาพญาไท ชั้น ๕ C

ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทร. ๐ ๒๓๕๔ ๕๐๑๘-๒๐, ๐ ๒๓๕๔ ๕๐๑๒

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๕๐๑๑

พิมพ์ข้อมูล
ข้อมูล/
พิสูจน์อักษร
ศิลปกรรม/
ออกแบบปก

อำไพ กันเกษแก้ว

อรทัย แสนบุตร

จุฬีวรรณ เต็มผล

มานะ เรืองสอน

พิมพ์ที่

สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อาคารธนาคารทหารไทย สาขาพญาไท ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท

เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทร. ๐ ๒๖๔๔ ๕๓๐๙

คำนำ

หนังสือเรื่อง “คณะกรรมการ” จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคณะกรรมการ แก่ผู้สนใจทั่วไป โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความหมายของคณะกรรมการ จุดเริ่มต้นของระบบกรรมการไทย ประเภทของคณะกรรมการ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ การดำเนินงาน การประชุม การลงมติ ประธานและเลขานุการของที่ประชุม รวมทั้งการดำเนินกิจการอื่น ๆ การพ้นจากตำแหน่ง การตั้งคณะอนุกรรมการ และประโยชน์และความจำเป็นของการมีคณะกรรมการ

คณะกรรมการนับเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันนิติบัญญัติ รวมทั้งทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบ และศึกษาเรื่องใด ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา อันเป็นหน้าที่ที่ครอบคลุมกิจการต่าง ๆ ของรัฐเกือบทุกด้าน บทบาทของกรรมการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือฉบับนี้จะเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่านตามสมควร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สิงหาคม ๒๕๕๑

สารบัญ

บทนำ	๗
ความหมายของคณะกรรมการธิการ	๙
จุดเริ่มต้นของระบบกรรมาธิการไทย	๑๒
ประเภทของคณะกรรมการธิการ	๑๕
๑. คณะกรรมาธิการสามัญประจำสภา	๑๕
๒. คณะกรรมาธิการวิสามัญ	๓๗
๓. คณะกรรมาธิการร่วมกัน	๔๒
๔. คณะกรรมาธิการเต็มสภา	๔๔
๕. คณะกรรมาธิการร่วมกันของรัฐสภา	๔๕
๖. คณะกรรมาธิการตามมาตรา ๑๒๑ ของรัฐธรรมนูญ	๔๗
ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธิการ	๔๙
การดำเนินงานของคณะกรรมการธิการ	๕๐
● การประชุมคณะกรรมการธิการ	๕๑
การลงมติ	๕๔
ประธานของที่ประชุม	๕๔
เลขานุการของที่ประชุม	๕๕
● การดำเนินกิจการอื่น ๆ	๕๕

การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ๕๖

การตั้งคณะอนุกรรมการ ๕๗

ประโยชน์และความจำเป็นของการมีคณะกรรมการ ๕๘

บทสรุป ๖๒

บทนำ

ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รัฐสภาเป็นสถาบันทางการเมืองที่มีบทบาทสำคัญในฐานะที่เป็นสถาบันนิติบัญญัติ มีหน้าที่หลักในการกำหนดระเบียบกฎหมาย การอยู่ร่วมกันของสังคม ซึ่งนอกจากจะทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติแล้ว ยังมีบทบาทที่สำคัญในการติดตามตรวจสอบและควบคุมการบริหารงานของฝ่ายบริหารและอื่น ๆ อันเป็นหน้าที่ที่ครอบคลุมกิจการต่าง ๆ ของรัฐเกือบทุกด้าน โดยในทางปฏิบัติการดำเนินบทบาทดังกล่าวโดยผ่านสมาชิกรัฐสภาทั้งหมด เป็นกระบวนการที่ใช้เวลานาน เพราะมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องมาก ดังนั้นการแสดงบทบาทหน้าที่ของรัฐสภา จึงกระทำโดยอาศัยองค์ประกอบซึ่งเป็นกลไกในการดำเนินงานของรัฐสภา คือ คณะกรรมาธิการ

กรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ต่างก็ปฏิบัติหน้าที่ทั้งในด้านการตรากฎหมาย และการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน คณะกรรมการธิการ จึงนับเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยมีอำนาจ แต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการ สามัญประจำแต่ละสภา คณะกรรมการวิสามัญ คณะ กรรมการธิการร่วมกัน คณะกรรมการเต็มสภา และคณะ กรรมการธิการร่วมกันของรัฐสภา เพื่อให้กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจ หน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา แล้วรายงานต่อ สภานั้น ๆ นอกจากนี้วุฒิสภายังมีอำนาจในการแต่งตั้ง คณะกรรมการตามมาตรา ๑๒๑ ของรัฐธรรมนูญเพื่อทำ หน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรม ทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรง ตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ

ความหมายของคณะกรรมการธิการ

กรรมการธิการ คือ บุคคลที่สภาแต่งตั้งขึ้นประกอบเป็นคณะกรรมการเพื่อให้พิจารณากฎหมายหรือกระทำกิจการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา แล้วรายงานต่อสภา

Kenenth Bradshaw และ David Pring ได้ให้นิยามคำว่า คณะกรรมการธิการไว้ว่า คณะกรรมการธิการเสมือนกับเป็นเครื่องมือของสภา โดยผลการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการจะถูกนำมาพิจารณาอย่างเหมาะสม และการพิจารณาของคณะกรรมการธิการมักจะได้แก่การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การคลัง และการพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐบาล

วิชญ์ เครื่องาม ได้ให้ความหมายคณะกรรมการธิการ (Committee) ไว้ว่า หมายถึง คณะบุคคลซึ่งประกอบเข้าด้วยกันเพื่อปฏิบัติหน้าที่สำคัญให้แก่สภา โดยอาจเรียกได้ว่าเป็นสภาเล็ก (little legislature) ในสภาใหญ่

การที่ต้องมีกรรมธิการก็เพื่อต้องการจะแบ่งเบาภาระของสภานั้นเอง เพราะงานในการกิจมีขอบเขตกว้างขวางและลึกซึ้งละเอียดอ่อน ยากที่องค์กรนิติบัญญัติจะปฏิบัติหน้าที่โดยพร้อมเพรียงกันได้

โดยทั่วไปแล้ว กรรมธิการ (members of Committee) คือบุคคลที่สภาแต่งตั้งขึ้นประกอบเป็นคณะกรรมการเพื่อกะทำกิจการ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาแล้วรายงานต่อสภา ดังนั้น จึงทำให้เห็นภาพว่าคณะกรรมการคือองค์กรเล็ก ๆ หรือคณะทำงานในสภาซึ่งทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่มาของคณะกรรมการโดยทั่วไปจะถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๔ ได้บัญญัติรายละเอียดเกี่ยวกับคณะกรรมการวิสามัญไว้ในมาตรา ๑๕๔ และคณะกรรมการร่วมกันไว้ในมาตรา ๑๕๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้บัญญัติรายละเอียดเกี่ยวกับคณะกรรมการวิสามัญและคณะกรรมการร่วมกันไว้ในมาตรา ๑๕๙ และคณะกรรมการร่วมกันไว้ในมาตรา ๑๗๕ เป็นต้น

ประเทศที่ใช้ระบบสองสภา คือ สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา คณะกรรมาธิการจะประกอบด้วยคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการธิการของวุฒิสภา เช่น ระบบกรรมาธิการในรัฐสภาของอังกฤษ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ไทย เป็นต้น ส่วนประเทศที่ใช้ระบบสภาเดียวก็จะมีระบบคณะกรรมการธิการของสภานั้นเพียงสภาเดียว เช่น ระบบคณะกรรมการธิการในรัฐสภาของสาธารณรัฐเกาหลี นอร์เวย์ เดนมาร์ก เป็นต้น

โดยภาพรวมแล้ว ความหมายของคณะกรรมการธิการในประเทศต่าง ๆ จะมีลักษณะคล้ายคลึงกันในหลักการ แต่จะมีข้อแตกต่างกันในรายละเอียดปลีกย่อย เช่น ความเป็นอิสระในการทำงาน อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องต่าง ๆ จำนวนคณะกรรมการธิการ เป็นต้น กล่าวโดยสรุป คณะกรรมาธิการ คือ กลุ่มบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากสภาที่ประกอบด้วยบุคคลที่เป็นสมาชิกหรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิก มีความรู้ความสามารถและความชำนาญในสาขาต่าง ๆ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาสอบสวน หรือพิจารณาศึกษาเรื่องตามที่สภามอบหมาย เมื่อคณะกรรมการธิการพิจารณาเสร็จแล้ว จึงเสนอรายงานและข้อเสนอแนะพร้อมด้วยข้อสังเกตต่อสภาเพื่อพิจารณาช้อยต่อไป

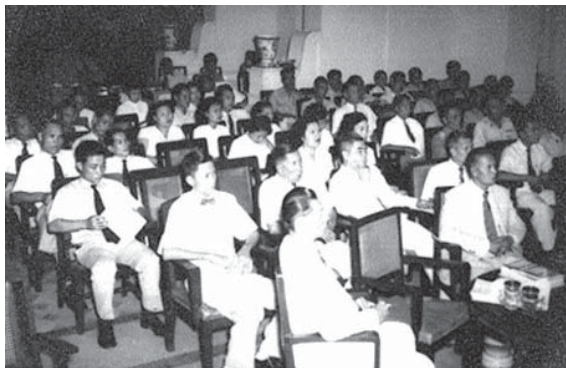

จุดเริ่มต้นของระบบกรรมการธิการไทย

สำหรับประเทศไทย ได้รับแนวความคิดระบบ คณะกรรมการธิการมาจากประเทศตะวันตก และได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับ “คณะกรรมการธิการ” ไว้ตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ฉบับแรกจนถึงปัจจุบัน

หากพิจารณาจุดเริ่มต้นของระบบกรรมการธิการไทย จะพบว่า ภายหลังจากมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ เป็นต้นมา รัฐธรรมนูญ ฉบับแรกของไทย คือ พระราชบัญญัติการปกครองแผ่นดิน สยามชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๕ ได้กำหนดให้รัฐสภา มีสภาเดียว คือสภาผู้แทนราษฎร ประกอบไปด้วยสมาชิก จำนวน ๗๐ คน มาจากการรับแต่งตั้งตั้งแต่วันที่ ๒๔ มิถุนายน

๒๔๗๕ ได้บัญญัติเกี่ยวกับระบบคณะกรรมการเอาไว้ใน มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ว่า “สภามีอำนาจตั้งอนุกรรมการ เพื่อทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้สอบสวนเรื่องใด เรื่องหนึ่งขึ้น เสนอต่อที่ประชุมใหญ่ เพื่อปรึกษาหรือ ตกลงอีกชั้นหนึ่งก็ได้ ประธานอนุกรรมการนั้นเมื่อสภาไม่ได้ ตั้งก็ให้อนุกรรมการเลือกกันเองตั้งขึ้นเป็นประธานได้” อนุกรรมการมีอำนาจเชิญบุคคลใด ๆ มาชี้แจงแสดง ความเห็น อนุกรรมการและผู้ที่เชิญมาได้รับสิทธิในการแสดง ความเห็นตามมาตรา ๒๔ ในการประชุมอนุกรรมการนั้น จะมีอนุกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า ๓ นาย จึงจะเป็น องค์ประชุมปรึกษาการได้ เว้นแต่อนุกรรมการนั้นจะมี จำนวนตั้งขึ้นเพียง ๓ คน เพื่อมาประชุมแค่ ๒ คน ก็ให้นับ ว่าเป็นองค์ประชุมได้ จะเห็นได้ว่าอำนาจ “อนุกรรมการ” หรือ “กรรมาธิการ” มีอย่างกว้างขวาง โดยจะดำเนินการ พิจารณาหรือสอบสวนเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อเสนอต่อสภาก็ได้ และเนื่องจากสภานี้เป็นสภาชั่วคราว จึงไม่ปรากฏว่าได้มีการตราข้อบังคับการประชุมและการปรึกษาของสภา แต่อย่างใด แต่ได้อนุโลมใช้ข้อบังคับสภากรรมการ องมนตรีเฉพาะที่ไม่ขัดกับพระราชบัญญัติธรรมนูญ การปกครองนี้ไปพลางก่อน

ตามข้อบังคับสภากรรมการองมนตรี หมวด ๙ และ หมวด ๑๐ ได้กำหนดให้ที่ประชุมสภาเปลี่ยนสภาพเป็น

“อนุกรรมการเต็มสภา” และสภาอาจตั้ง “อนุกรรมการ” ประกอบด้วยสมาชิกตั้งแต่ ๓ - ๙ คน ดังนั้น บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องกรรมาธิการในขณะนั้น จึงยังไม่ได้กำหนดประเภทของคณะกรรมการไว้แต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม ทางปฏิบัติคณะอนุกรรมการหรือคณะกรรมการแบ่งออกได้ ๓ ประเภท คือ

(๑) กรรมาธิการประจำ ซึ่งมีอยู่ ๒ คณะ คือ อนุกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สภาเห็นสมควรจะต้องตั้งกรรมาธิการพิจารณาเป็นครั้งคราวไป เช่น อนุกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นต้น

(๒) กรรมาธิการเฉพาะเรื่อง ซึ่งเป็นกรรมาธิการที่ได้จัดตั้งขึ้นมากที่สุด และมักจะตั้งขึ้นเมื่อร่างพระราชบัญญัติที่สภาเห็นสมควรจะต้องตั้งกรรมาธิการพิจารณาเป็นครั้งคราวไป เช่น อนุกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ พระพุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นต้น

(๓) กรรมาธิการเต็มสภา ในสมัยนั้นเมื่อที่ประชุมสภาต้องการอภิปรายเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ละเอียดยิ่งขึ้น ก็จะเปลี่ยนสถานที่ประชุมสภาเป็นอนุกรรมการเต็มสภา เช่น ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกภาษีสมพัตรศร พระพุทธศักราช ๒๔๗๕

ประเภทของคณะกรรมการ

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ สามารถจำแนกประเภทของคณะกรรมการตามคุณสมบัติของบุคคลที่ประกอบขึ้นเป็นคณะกรรมการและตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้กระทำ ได้เป็น ๖ ประเภท คือ

๑. คณะกรรมการสามัญประจำสภา คือ กรรมการที่สภาเลือกและตั้งจากบุคคลผู้เป็นสมาชิกสภาเท่านั้นประกอบเป็นคณะกรรมการและตั้งไว้เป็นการถาวรตลอดอายุของสภา โดยมีจำนวนและคณะตามความจำเป็นในกิจการของสภานั้น

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓๕ คณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการจำนวน ๑๕ คน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตาม

แนวนโยบายด้านกฎหมาย การยุติธรรม สิทธิมนุษยชน และการคุ้มครองสิทธิชุมชนในกระบวนการยุติธรรม

(๒) คณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบและปรับปรุงการดำเนินงานของสภาผู้แทนราษฎร คำร้องเรียน ข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและประชาชน ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการของสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งเรื่องใด ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรและองค์กรรัฐสภาระหว่างประเทศ ตลอดจนตรวจสอบรายงานการประชุม พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยรายงานการประชุมลับ และติดตามผลการปฏิบัติตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(๓) คณะกรรมาธิการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และกองทุน มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งการบริหารจัดการขององค์การมหาชน และกองทุนต่าง ๆ

(๔) คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงไทย มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาชายแดนไทย

(๕) คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการ รวมทั้งประสานกับองค์กรภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมนานาชาติเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาและส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการ

(๖) คณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้ล้นแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เพื่อแก้ไขปัญหากับนี้ล้นทุกระดับ ได้แก่ ปัญหานี้ล้นของประเทศ นีล้นภาคธุรกิจ นีล้นภาคอุตสาหกรรม นีล้นข้าราชการ ตลอดจนนี้ล้นเกษตรกร

(๗) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตร การสหกรณ์ การพัฒนาการผลิต และการตลาด

(๘) คณะกรรมการการคมนาคม มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคมนาคม ทั้งการจราจรทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ทางอวกาศ การขนส่งมวลชน การขนส่งสินค้า และการพาณิชย์นาวี

(๙) คณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ โดยเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุน และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับดินแดนและความมั่นคงของประชาชน

(๑๐) คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนของผู้บริโภค

(๑๑) คณะกรรมการการเงิน การคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเงิน การคลัง การธนาคาร ตลาดเงิน ตลาดทุน และสถาบันการเงินของประเทศ

(๑๒) คณะกรรมการการต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการต่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาพลักษณ์ของประเทศ รวมทั้งกระทำการทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับชาวไทยซึ่งตั้งถิ่นฐานหรือไปประกอบอาชีพในต่างประเทศ

(๑๓) คณะกรรมการการตำรวจ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการตำรวจ การปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย การป้องกัน และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

(๑๔) คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงิน งบประมาณประจำปีของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ

(๑๕) คณะกรรมการการทหาร มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการทหาร การป้องกัน การรักษาความมั่นคง และการพัฒนาประเทศ

(๑๖) คณะกรรมการธิการการท่องเที่ยวและกีฬา มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน การแก้ไขปัญหาลุทธิประทุ และการพัฒนาการท่องเที่ยว และการกีฬาของประเทศไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๑๗) คณะกรรมการธิการที่ดิน ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้ที่ดิน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๑๘) คณะกรรมการธิการการปกครอง มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค การพัฒนาระบบราชการและการปฏิบัติของ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๑๙) คณะกรรมการธิการการปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการและการ ปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

(๒๐) คณะกรรมาธิการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด

(๒๑) คณะกรรมาธิการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการและมาตรการการป้องกันภัยธรรมชาติและสาธารณภัย การแจ้งเตือนภัยพิบัติธรรมชาติ รวมทั้งติดตามการให้ความช่วยเหลือและดูแลประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยดังกล่าว

(๒๒) คณะกรรมาธิการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการและมาตรการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ

(๒๓) คณะกรรมาธิการการพลังงาน มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหาร การพัฒนา การจัดหา การใช้ การอนุรักษ์พลังงาน และผลกระทบจากการจัดหาและการใช้พลังงาน

(๒๔) คณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือ ศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริม และเผยแพร่การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข วิถีดิจิตและวิถีสื่อสารที่เป็นประชาธิปไตย รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบังคับใช้รัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ส่งเสริมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน เสรีภาพและความรับผิดชอบในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน การคุ้มครองผู้เสียหายจากการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ

(๒๕) คณะกรรมาธิการการพัฒนาเศรษฐกิจ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับผลกระทบต่อการเศรษฐกิจของชาติ ธุรกิจภาคเอกชน ประชาชน สถานการณ์ทางเศรษฐกิจในประเทศ และเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ในสังคมโลกที่อาจส่งผลกระทบต่อการเศรษฐกิจของไทย รวมทั้งนโยบาย และแผนการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐ

(๒๖) คณะกรรมาธิการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการค้า การส่งออก ดุลการค้า ลิขสิทธิ์ ตราสาร ทะเบียน การประดิษฐ์หรือการค้นคิดเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย รวมทั้งการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

(๒๗) คณะกรรมาธิการการแรงงาน มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวในประเทศ รวมทั้งแรงงานไทยในต่างประเทศ

(๒๘) คณะกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(๒๙) คณะกรรมการธิการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมราคาผลิตผลทางการเกษตรให้สามารถคุ้มต้นทุนการผลิตของเกษตรกรทุกประเภท และสามารถแข่งขันได้ในตลาดการค้า ตลอดจนมีความมั่นคงอย่างยั่งยืนในอาชีพ

(๓๐) คณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุปถัมภ์ ทำนุบำรุงและคุ้มครองศาสนาและโบราณสถาน การอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมประชาธิปไตย ภูมิปัญญาชาวบ้าน เอกลักษณ์ และแบบวิถีชีวิตไทย

(๓๑) คณะกรรมการธิการการศึกษา มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา การพัฒนาการศึกษาของชาติ และการส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตย รวมทั้งแนวทางการปรับฐานการเรียนรู้ของประชาชนสู่โลกยุคโลกาภิวัตน์

(๓๒) คณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมไม่น้อยกว่า

สิทธิขั้นพื้นฐาน การสงเคราะห์ดูแลเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะผู้ยากไร้ในเมืองและชนบท และผู้ด้อยโอกาสในสังคม

(๓๓) คณะกรรมการการสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแพทย์ การสาธารณสุข ในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสุขภาพ ตลอดจนการพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชนและชุมชน

(๓๔) คณะกรรมการการสื่อสารและโทรคมนาคม มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการสื่อสาร สารสนเทศ และโทรคมนาคม

(๓๕) คณะกรรมการธิการการอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งศึกษาผลกระทบอันเกิดจากอุตสาหกรรม

หากมีความจำเป็นสภาผู้แทนราษฎรจะตั้งคณะกรรมการธิการสามัญคณะอื่นเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดก็ได้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการธิการสามัญได้ไม่เกิน ๒ คณะ

เมื่อคณะกรรมการธิการสามัญจะดำเนินการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ให้คณะกรรมการธิการสามัญรายงานให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบ ในกรณีที่มีการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยคณะกรรมการธิการสามัญหลายคณะ ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภา และประธานคณะกรรมการธิการสามัญที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาว่าจะให้คณะกรรมการธิการสามัญคณะใดพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องนั้น ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด

ส่วนข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้วุฒิสภาดังตั้งคณะกรรมการธิการสามัญประจำ

วุฒิสภาขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ วุฒิสภาหรือตามที่วุฒิสภามอบหมาย

คณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาแต่ละคณะ ประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า ๙ คนแต่ไม่เกิน ๑๕ คน และให้มีจำนวน ๒๒ คณะ โดยให้อำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการธิการการกีฬา มีอำนาจหน้าที่ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการกีฬาของชาติ รวมทั้งศึกษา ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการกีฬาของไทยทั้ง ในประเทศและต่างประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) คณะกรรมการธิการการเกษตรและสหกรณ์ มี อำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรมการเกษตร อาหาร การสหกรณ์ การพัฒนาการผลิต การแปรรูป และธุรกิจ การเกษตร แนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคทาง การพัฒนาการเกษตร อาหาร การสหกรณ์ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) คณะกรรมการการคมนาคม มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคมนาคม ทั้งการจราจรทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ทางอวกาศ การขนส่งมวลชน การขนส่งสินค้า การพาณิชย์นาวี และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๔) คณะกรรมการการเงิน การคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเงิน การคลัง การธนาคาร ตลาดเงิน ตลาดทุน สถาบันการเงินของประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๕) คณะกรรมการการต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณา

สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการต่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คนไทยโพ้นทะเล สถานการณ์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นอันอาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ รวมทั้งภาพลักษณ์ของประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๖) คณะกรรมการการทหาร มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการทหาร การป้องกัน การรักษาความมั่นคง การปกป้องผลประโยชน์ของชาติ การพัฒนาประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๗) คณะกรรมการการท่องเที่ยว มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๘) คณะกรรมการการปกครอง มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการปกครองรูปแบบพิเศษ การพัฒนาระบบราชการ การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ฝ่าย

ปกครอง การกระจายอำนาจ พิจารณาศึกษานโยบายในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การป้องกันบรรเทาสาธารณภัย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๙) คณะกรรมการการพลังงาน มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมพัฒนา การจัดหา การใช้ การอนุรักษ์พลังงาน การแสวงหาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก การศึกษาผลกระทบและแนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคจากการจัดหาและการใช้พลังงาน ความมั่นคงด้านพลังงาน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๐) คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการเมืองและการดำเนินการอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๑) คณะกรรมการสิทธิการพัฒนาลังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งประสานกับองค์กรภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมภายในประเทศและนานาชาติ และองค์กรปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมศักยภาพของชุมชนด้านการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ การคุ้มครองและดูแลผู้ยากไร้ การพัฒนาลังคม การส่งเสริมความเสมอภาคและจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล การสร้างหลักประกันความมั่นคง และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยรวมและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๒) คณะกรรมการสิทธิการยุติธรรมและการตำรวจ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบายด้านการบริหารงานยุติธรรม กระบวนการยุติธรรม การตำรวจ อัยการ และราชทัณฑ์ การปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ป้องกันและรักษา

ความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๓) คณะกรรมการธิการการแรงงานและสวัสดิการสังคม มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวในประเทศ ทั้งในและนอกระบบ แรงงานไทยในต่างประเทศ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ การให้สวัสดิการ การประกันสังคม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๔) คณะกรรมการธิการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมและการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร การสื่อสารสาธารณะ โทรคมนาคม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๕) คณะกรรมการธิการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับศาสนา การอุปถัมภ์และคุ้มครองศาสนา การอนุรักษ์และการสืบสานศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาชาวบ้าน การส่งเสริม

ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม เอกลักษณ์และ
อัตลักษณ์ไทย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๖) คณะกรรมการการศึกษา มีอำนาจหน้าที่
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา
สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา
การพัฒนาการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบของชาติ
การให้บริการทางการศึกษาสำหรับประชาชน โดยคำนึงถึง
ความเป็นมาตรฐาน เป็นธรรมและทั่วถึง เน้นความเป็น
เลิศทางปัญญา วินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ
ความเป็นไทยบนพื้นฐานการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
และความเป็นอิสระทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา
และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๗) คณะกรรมการการสาธารณสุข มีอำนาจ
หน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา
สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข
การพัฒนาระบบสุขภาพ การบริการสาธารณสุขที่
เหมาะสมและได้มาตรฐาน โดยรวมถึงการรักษาพยาบาล
การควบคุมและป้องกันโรค การฟื้นฟู การส่งเสริม
สุขภาพและพัฒนาคูณภาพชีวิตของประชาชน และอื่น ๆ
ที่เกี่ยวข้อง

(๑๘) คณะกรรมการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ และนโยบายของรัฐบาลในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผล การรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๙) คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการที่ดิน การจัดการทรัพยากรน้ำ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ตลอดจนการส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม ศึกษาปัญหา การใช้ การป้องกัน การแก้ไข การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒๐) คณะกรรมการศึกษา ตรวจสอบเรื่อง การทุจริต และเสริมสร้างธรรมาภิบาล มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาศึกษา และตรวจสอบเรื่องการกระทำการทุจริตประพฤติมิชอบ

ในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น การเสริมสร้าง
ธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน และศึกษาเรื่อง
ใด ๆ เกี่ยวกับกลไก กระบวนการและมาตรการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และอื่น ๆ ที่
เกี่ยวข้อง

(๒๑) คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์
และอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่พิจารณา ร่างพระราช
บัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่อง
ใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ
การพาณิชย์และอุตสาหกรรม การส่งเสริม พัฒนา
เศรษฐกิจอย่างยั่งยืนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒๒) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิ
เสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจหน้าที่พิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือ
ศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือและ
การประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และ
องค์กรในด้านสิทธิมนุษยชน ติดตาม ตรวจสอบการกระทำ
หรือการละเว้นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน
สิทธิเสรีภาพ การคุ้มครองผู้บริโภค ปัญหาความเดือดร้อน
ของผู้บริโภค และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หากมีความจำเป็นหรือเห็นสมควรวุฒิสภาจะตั้งคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาเพิ่มขึ้นหรือลดจำนวนคณะกรรมการธิการลงเมื่อใดก็ได้

สมาชิกวุฒิสภาคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาได้ไม่เกิน ๒ คณะ เว้นแต่สมาชิกที่ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภา ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาได้ ๑ คณะ สำหรับสมาชิกผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาจะดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาอื่นอีกมิได้

การสรรหาสมาชิกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภา ให้ที่ประชุมวุฒิสภาตั้งคณะกรรมการธิการสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกิน ๓๐ คน และให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความจำนงโดยยื่นต่อคณะกรรมการธิการสามัญ ตามแบบที่คณะกรรมการธิการสามัญกำหนด เพื่อที่จะดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาได้ไม่เกิน ๒ คณะ ในกรณีที่คณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดมีสมาชิกยื่นแสดงความจำนงจะดำรงตำแหน่งไว้น้อยกว่าหรือเกินกว่าจำนวนที่จะมีได้ในคณะกรรมการธิการในคณะนั้น ให้ใช้วิธีเกลี่ยโดยหารือกับสมาชิกที่เกี่ยวข้องหรือใช้วิธีจับสลาก

การเลือกตั้งคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภา
ให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่ได้
รับการพิจารณาจากคณะกรรมการธิการสามัญ

เมื่อสมาชิกที่มาจากการสรรหาหรือการเลือกตั้ง
ชุดใหม่เข้ารับหน้าที่ ให้มีการดำเนินการสรรหาคณะ
กรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาใหม่ทั้งหมด

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในระหว่าง
คณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาคณะต่าง ๆ ที่อาจมี
ความไม่ชัดเจนหรืออาจมีความซ้ำซ้อนกันอยู่ และทำให้
เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินกิจการตามภารกิจ
ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภา
ในแต่ละคณะดังกล่าว นัดประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณา
หาข้อยุติ และหากไม่อาจหาข้อยุติร่วมกันได้ ให้เสนอเรื่อง
ต่อวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภาพิจารณาตั้งคณะกรรมการ
วิสามัญพิจารณาเฉพาะกรณีนั้นต่อไป

๒. คณะกรรมการวิสามัญ หมายถึง กรรมการธิการ
ที่สภาแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสภา
นั้นมีจำนวนตามที่ที่ประชุมสภากำหนดประกอบเป็นคณะ
กรรมการ สภาจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นในกรณี
ที่สภาพิจารณาเห็นว่ามิได้มีเหตุผลและความจำเป็นในกิจการ
ของสภา ซึ่งไม่อยู่ในขอบข่ายของคณะกรรมการธิการสามัญ
คณะใดคณะหนึ่งหรือเป็นเรื่องที่คาบเกี่ยวกับขอบข่าย

ความรับผิดชอบของคณะกรรมการธิการสามัญหลายคณะ ควรจะได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้มีความรู้และผู้เชี่ยวชาญ โดยเฉพาะ หรือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย เมื่อคณะกรรมการธิการวิสามัญได้ปฏิบัติหน้าที่เสร็จสิ้นแล้ว คณะกรรมการธิการวิสามัญก็จะสิ้นสุดสภาพไป

สำหรับการเลือกตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฏรนั้น ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ซึ่งมีจำนวนไม่เกิน ๑ ใน ๔ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา

นอกจากนี้ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฏร ยังให้อำนาจสภาผู้แทนราษฏรในการตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการ หรือผู้ทุพพลภาพ คณะกรรมการธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ รวมทั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอและที่มีสาระสำคัญ

เกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการ หรือ
ผู้ทุพพลภาพ เป็นต้น

อนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑
กำหนดให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการมาธิการวิสามัญกิจการ
วุฒิสภาชั้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานวุฒิสภาหรือ
รองประธานวุฒิสภาที่ได้รับมอบหมายคนหนึ่งเป็นประธาน
คณะกรรมการมาธิการ ผู้แทนคณะกรรมการมาธิการสามัญประจำ
วุฒิสภา ทุกคณะ ๆ ละ ๑ คน สมาชิกที่ที่ประชุมวุฒิสภา
เลือกตั้งเป็นคณะกรรมการมาธิการตามข้อบังคับการประชุม
วุฒิสภา ข้อ ๔๑ อีกไม่เกิน ๗ คน และเลขาธิการวุฒิสภา
เป็นกรรมการมาธิการ มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณา
สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือเรื่องอื่นใด
ตามที่วุฒิสภามอบหมายหรือตามที่ประธานวุฒิสภามอบหมาย

(๒) ติดตามมติและตรวจรายงานการประชุมของ
วุฒิสภา

(๓) กระทำการหรือพิจารณาเรื่องใด ๆ ที่ไม่อยู่
ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอื่นของวุฒิสภา

(๔) ประสานงานระหว่างวุฒิสภากับสภาผู้แทน
ราษฎร คณะรัฐมนตรี องค์การตามรัฐธรรมนูญ และ
หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกิจการของวุฒิสภา

(๕) ประสานงานกับคณะกรรมการธิการสามัญ ประจำวุฒิสภาทุกคณะและสมาชิก เกี่ยวกับการพิจารณา รายชื่อสมาชิกหรือบุคคลใด ๆ ที่จะเสนอให้ที่ประชุม วุฒิสภาเลือกตั้งเป็นกรรมการธิการสามัญ หรือกรรมการ ิลาสามัญตามข้อ ๘๑ หรือข้อ ๑๐๒ แล้วแต่กรณี เพื่อให้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสมและเป็นธรรม

(๖) ดำเนินงานทางด้านวิชาการ ข้อมูลข่าวสาร การสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนกิจการของวุฒิสภา

(๗) รับคำร้องเรียนหรือเรื่องราวร้องทุกข์ของ ราษฎรเพื่อมอบต่อคณะกรรมการธิการคณะต่าง ๆ หรือ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา

(๘) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของวุฒิสภา

(๙) เสนอแนะต่อวุฒิสภาเกี่ยวกับการพัฒนา ระบบงานวุฒิสภาและการดำเนินกิจการในด้านต่าง ๆ ของ วุฒิสภา

(๑๐) เสนอแนะต่อวุฒิสภาเกี่ยวกับการกำหนด รายละเอียดของงบประมาณและการแปรรูปงบประมาณ รายจ่ายประจำปีในส่วนของวุฒิสภาและสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา

(๑๑) เสนอแนะต่อวุฒิสภาเกี่ยวกับการจัด สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกวุฒิสภา

คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณารุฒิสภาให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเช่นเดียวกับคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภา

การเลือกตั้งคณะกรรมการการวิสามัญของวุฒิสภานั้น ให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน

ทั้งนี้ ในการเลือกคณะกรรมการการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ ให้คณะรัฐมนตรี ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง หรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง เสนอรายชื่อได้ไม่เกิน ๑ ใน ๕ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ในการเลือกคณะกรรมการการวิสามัญเพื่อกระทำการในเรื่องอื่น ๆ ให้ประกอบด้วยบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ส่วนการเลือกคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ ให้ตั้งจากผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประธานวุฒิสภาวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ หากวุฒิสภามีได้พิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา ให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับบุคคลประเภทนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด ทั้งนี้ โดยมีสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน

๓. คณะกรรมาธิการร่วมกัน หมายถึง กรรมาธิการที่สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาปัญหาาร่วมกัน อันประกอบด้วยบุคคลที่เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยสภาผู้แทนราษฎรจะแจ้งจำนวนกรรมาธิการร่วมกันมาให้วุฒิสภาทราบให้ประธานวุฒิสภาดำเนินการเพื่อให้วุฒิสภาดังกรรมาธิการร่วมกันทำหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่วุฒิสภามีได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่สภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบแล้ว และเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วก็จะสิ้นสภาพไปเช่นเดียวกับคณะกรรมาธิการวิสามัญ และเมื่อพิจารณาเสร็จจะต้องรายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการการ
ร่วมกันได้พิจารณาแล้วต่อสภาทั้งสอง หากสภาทั้งสอง
ต่างเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้น
ทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย
และประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป แต่หากสภาใด
สภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วยก็ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัติ
หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นไว้ก่อน

ในกรณีที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราช
บัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่าง
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และ
ร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย แต่สภาผู้แทน
ราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา
รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดให้แต่ละสภาตั้งบุคคล
ซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ มีจำนวนเท่ากัน
ตามที่สภาผู้แทนราษฎรกำหนด ประกอบเป็นคณะ
กรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างนั้น และดำเนินการ
ต่อไปตามขั้นตอนดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

คณะกรรมการร่วมกันอาจเรียกเอกสารจาก
บุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดง
ความคิดเห็นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้

๔. คณะกรรมการเต็มสภา หมายถึง คณะกรรมการที่ประกอบด้วยสมาชิกทุกคนในที่ประชุมสภาเป็นกรรมการ โดยประธานของที่ประชุมทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการ

คณะกรรมการเต็มสภาจะเกิดขึ้นในกรณีของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๒ ขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการ ซึ่งจะกระทำได้อต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือเมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอญัตติในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้มีการพิจารณาโดยคณะกรรมการเต็มสภา โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๒๐ คน และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติ หรือเมื่อสมาชิกวุฒิสภาเสนอญัตติในที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อให้มีการพิจารณาโดยคณะกรรมการเต็มสภา โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๑๐ คน และที่ประชุมวุฒิสภาอนุมัติ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภานั้น วุฒิสภาจะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้

๕. คณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภา คือ

คณะกรรมการที่เกิดขึ้นจากการแต่งตั้งของที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ทั้งนี้ กรรมการซึ่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นสมาชิกของแต่ละสภาจะต้องมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละสภา กรรมการร่วมกันของรัฐสภามีหน้าที่พิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภามอบหมายตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๖ ดังนี้

(๑) การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามมาตรา ๑๙

(๒) การปฏิญาณตนของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภาตามมาตรา ๒๑

(๓) การรับทราบการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ตราว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗ ตามมาตรา ๒๒

(๔) การรับทราบหรือให้ความเห็นชอบในการสืบราชสมบัติตามมาตรา ๒๓

(๕) การมีมติให้รัฐสภาพิจารณาเรื่องอื่นในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติได้ตามมาตรา ๑๒๗

(๖) การให้ความเห็นชอบในการปิดสมัยประชุมตามมาตรา ๑๒๗

(๗) การเปิดประชุมรัฐสภาตามมาตรา ๑๒๔

(๘) การตราข้อบังคับการประชุมรัฐสภาตาม
มาตรา ๑๓๗

(๙) การให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราช
บัญญัติตามมาตรา ๑๔๕

(๑๐) การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติใหม่ตามมาตรา ๑๕๑

(๑๑) การให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่าง
รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามมาตรา ๑๕๓
วรรคสอง

(๑๒) การแถลงนโยบายตามมาตรา ๑๗๖

(๑๓) การเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๗๙

(๑๔) การให้ความเห็นชอบในการประกาศ
สงครามตามมาตรา ๑๘๙

(๑๕) การรับฟังคำชี้แจงและการให้ความ
เห็นชอบหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐

(๑๖) การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตาม
มาตรา ๒๙๑

นอกจากนี้ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ คณะรัฐมนตรีระบุไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาตาม มาตรา ๑๗๖ ของรัฐธรรมนูญ ว่าจำเป็นต่อการบริหาร ราชการแผ่นดิน หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญใด หากสภาผู้แทนราษฎรมิมีมติไม่ ให้ความเห็นชอบ และคะแนนเสียงที่ไม่ให้ความเห็นชอบ ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ คณะรัฐมนตรีอาจขอให้รัฐสภาประชุมร่วมกัน เพื่อมีมติอีกครั้งหนึ่ง หากรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบ ให้ตั้งบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกของแต่ละสภามี จำนวนเท่ากันตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ประกอบกันเป็น คณะกรรมาธิการร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาร่าง พระราชบัญญัตินั้น และให้คณะกรรมาธิการร่วมกันของ รัฐสภารายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติที่ได้พิจารณา แล้วต่อรัฐสภา ถ้ารัฐสภามีมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราช บัญญัตินั้น ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อ พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และประกาศใช้ บังคับเป็นกฎหมายต่อไป ถ้ารัฐสภามีมติไม่ให้ความเห็นชอบ ให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

๖. คณะกรรมาธิการตามมาตรา ๑๒๑ ของ รัฐธรรมนูญ คณะกรรมาธิการประเภทนี้จะมีเฉพาะใน

วุฒิสภาเท่านั้น ในกรณีที่วุฒิสภาจะต้องพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ให้วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการธิการสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกิน ๑๕ คน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนั้น รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นสำหรับตำแหน่งนั้นเป็นกรณี ๆ ไป โดยคณะกรรมการธิการดังกล่าวมีฐานะเป็นคณะกรรมการธิการสามัญของวุฒิสภา

ทั้งนี้ เมื่อคณะกรรมการธิการชุดนี้ได้ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อดังกล่าว พร้อมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ อันจำเป็นแล้ว จะรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของวุฒิสภาต่อไป

สำหรับการเลือกตั้งคณะกรรมการธิการดังกล่าวจะเลือกจากสมาชิกที่คณะกรรมการธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเสนอชื่อจำนวน ๓ คน จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่คณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาเสนอจากกรรมการธิการคณะนั้น ๆ คณะละ ๑ คน ส่วนการประชุมคณะกรรมการธิการให้กระทำการเป็นการลับ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธิการ

กรรมการธิการมีขอบเขตอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามอบหมาย แล้วรายงานต่อสภาตามเวลาที่สภากำหนด

๑.๑ พิจารณาหลักการของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ก่อนที่สภาจะลงมติรับหลักการในวาระที่ ๑

๑.๒ พิจารณารายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่สภามีมติรับหลักการแล้ว ในการนี้คณะกรรมการธิการมีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดในร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น และในขณะเดียวกันสมาชิกอื่นก็มีสิทธิเสนอคำแปรญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นได้ด้วย

๒. กระทำกิจการใด ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาและต้องระบุโดยชัดแจ้งไว้ในมติของสภาเป็นกรณี ๆ ไป แล้วรายงานต่อสภาตามเวลาที่กำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการธิการนั้น รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ โดยได้รับเอกสิทธิ์ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกับสมาชิกรัฐสภา

การดำเนินงานของคณะกรรมการ

ในการดำเนินงานของคณะกรรมการเพื่อกำหนดร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือกระทำการกิจการหรือพิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ สภาดังกล่าว อาจแบ่งการดำเนินงานออกได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ การประชุม และการดำเนินกิจการอื่น ๆ

การประชุมคณะกรรมการ

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดลักษณะการประชุมคณะกรรมการแตกต่างจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมวุฒิสภา และการประชุมร่วมกันของรัฐสภา กล่าวคือ ได้กำหนดให้การประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมวุฒิสภา และการประชุมร่วมกันของรัฐสภา มีลักษณะเป็นการเปิดเผย ประชาชนสามารถเข้าฟังการประชุมได้ ส่วนการประชุมคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร ผู้ที่จะเข้าฟังการประชุมได้ คือ

๑. สมาชิก

๒. รัฐมนตรี

๓. บุคคลซึ่งประธานของที่ประชุมอนุญาต

ดังนั้น ประชาชนทั่วไปจึงไม่มีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมการ ส่วนในกรณีประชุมลับ บุคคลที่จะเข้าฟังการประชุมคณะกรรมการได้ก็เฉพาะแต่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม และต้องได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุมเท่านั้น

ในการประชุมคณะกรรมการจะต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวน

กรรมการธิการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในการประชุมคณะกรรมการที่จะมีการลงมติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น จะต้องมีการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการธิการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ทั้งนี้ การประชุมคณะกรรมการ ให้นำข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งประธาน รองประธาน เลขานุการ โฆษก และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมการธิการในคณะนั้น โดยประธานคณะกรรมการสามัญแต่ละคณะจะต้องมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา

กรณีหากไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ iver หรือมีแต่ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มียรองประธานคณะกรรมการหลายคน ให้รองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ ถ้ารองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่งไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคณะกรรมการลำดับต่อไปเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน คณะกรรมาธิการ
สามัญอาจตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ
นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการก็ได้
ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนดด้วย
ความเห็นชอบของที่ประชุมร่วมกันของประธานคณะ
กรรมาธิการสามัญ

สำหรับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น
กำหนดให้การประชุมคณะกรรมาธิการของวุฒิสภามี
กรรมาธิการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
กรรมาธิการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม และ
ให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมวุฒิสภามาใช้
บังคับโดยอนุโลม

ส่วนการประชุมคณะกรรมาธิการสามัญตรวจสอบ
ประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของ
บุคคลผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๒๑
ของรัฐธรรมนูญ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐
กำหนดให้กรรมาธิการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ
จำนวนกรรมาธิการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

สำหรับการประชุมคณะกรรมาธิการร่วมกันนั้น
ต้องมีกรรมาธิการของสภาทั้งสองมาประชุมไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การลงมติ

การลงมติของคณะกรรมการให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ กรรมการคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเท่ากัน ให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ประธานของที่ประชุม

โดยปกติคือ ประธานคณะกรรมการ เว้นแต่เมื่อประธานไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ อาจมอบให้รองประธานหรือเลือกกรรมการคนหนึ่งคนใดเป็นประธานเฉพาะคราวทำหน้าที่แทนได้ โดยมีหน้าที่ควบคุมและดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับการประชุมสภา อนึ่ง ประธานคณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. นัดประชุมคณะกรรมการ
๒. เป็นประธานของที่ประชุมคณะกรรมการ
๓. การลงลายมือชื่อในเอกสาร
๔. การนัดผู้แปรญัตติ
๕. การรายงานผลต่อที่ประชุมสภา
๖. การแถลงผลงานของคณะกรรมการ

เลขานุการของที่ประชุม

เลขานุการคณะกรรมการมีความสำคัญต่อการประชุมมาก เพราะมีหน้าที่ช่วยประธานของที่ประชุมในด้านต่าง ๆ เช่น ติดตามผลการประชุมในแต่ละครั้งที่ประชุมมีมติเป็นเช่นไร เพราะอาจมีการทบทวนมติใหม่หลายครั้ง นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ช่วยประธานในการดำเนินงานให้เป็นไปตามขั้นตอนและถูกต้องด้วยระเบียบวิธีปฏิบัติ ตลอดจนติดต่อประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานอื่น ๆ

การดำเนินงานอื่น ๆ ของคณะกรรมการก็จะเป็นไปเพื่อประโยชน์ของคณะกรรมการในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ข้อเท็จจริง และรายละเอียดอื่น ๆ อันจะใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ และเป็นส่วนหนึ่งในเหตุและผลที่จะนำเสนอในรายงานเพื่อสภาพิจารณาต่อไป การดำเนินงานอื่น ๆ ของคณะกรรมการ อาทิ การจัดสัมมนา การเดินทางไปประชุม พิจารณาศึกษาและดูสภาพข้อเท็จจริง ปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้อง และความเดือดร้อนของประชาชนในต่างจังหวัด การเดินทางไปศึกษาดูงานในต่างจังหวัดและในต่างประเทศ เป็นต้น

การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ

กรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎร จะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม

(๕) สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๖) ขาดการประชุม ๓ ครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและไม่ได้แจ้งเป็นหนังสือให้ประธานคณะกรรมการธิการทราบ

ส่วนกรรมการธิการของวุฒิสภา จะพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่

(๑) สมาชิกถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) คณะกรรมการครบบวาระ

(๕) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม

(๖) วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๓๒ ของรัฐธรรมนูญ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตาม (๑) ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งหรือสรรหาใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เพื่อประโยชน์ในการทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ให้คณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตาม (๑) หรือ (๔) ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการตั้งคณะกรรมการใหม่

การตั้งคณะอนุกรรมการ

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่างก็กำหนดให้คณะกรรมการของแต่ละสภามีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการได้ แล้วรายงานคณะกรรมการภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่คณะอนุกรรมการกระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ให้ประธานคณะอนุกรรมการขออนุญาตขยายเวลาต่อที่ประชุมคณะกรรมการ

คณะอนุกรรมการธิการแต่ละคณะของสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยอนุกรรมการธิการมีจำนวนไม่เกิน ๑๐ คน โดยให้ตั้งจากบุคคลที่เป็นกรรมการธิการในคณะนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนอนุกรรมการธิการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่กรรมการธิการเสนอ

ส่วนคณะอนุกรรมการธิการแต่ละคณะของวุฒิสภา ประกอบด้วยอนุกรรมการธิการมีจำนวนไม่เกิน ๑๐ คน เช่นเดียวกับสภาผู้แทนราษฎร โดยประธานและรองประธานคณะอนุกรรมการธิการต้องตั้งจากบุคคลที่เป็นกรรมการธิการในคณะนั้น ทั้งนี้ คุณสมบัติและหลักเกณฑ์การตั้งอนุกรรมการธิการซึ่งมิใช่กรรมการธิการในคณะ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ประโยชน์และความจำเป็นของการมี

คณะกรรมการธิการ

การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ใช้ระบบตัวแทน ไม่ว่าจะเป็นระบบประธานาธิบดีแบบสหรัฐอเมริกา ระบบกึ่งประธานาธิบดีหรือระบบกึ่งรัฐสภาแบบฝรั่งเศส หรือระบบรัฐสภาแบบอังกฤษ หรือประเทศไทย

คณะกรรมการถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการสนองตอบภารกิจและหน้าที่ต่อสภา เพราะโดยปกติแล้วสภาจะมีเวลาในการปฏิบัติงานในสมัยประชุมค่อนข้างน้อย แต่ในขณะเดียวกันมีร่างพระราชบัญญัติและญัตติที่เป็นข้อเสนอใด ๆ ของสมาชิกที่มีความมุ่งหมายจะให้สภาลงมติหรือวินิจฉัยชี้ขาดว่าจะปฏิบัติอย่างไร ที่นำเข้าสู่การพิจารณาในสภานั้นมีเป็นจำนวนมาก และหลากหลายในประเด็นเนื้อหา ดังนั้น จึงจำเป็นจะต้องมีคณะผู้ช่วยทำหน้าที่ในการติดตามและศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ก่อนที่จะนำเข้าสู่การพิจารณาของสภา คณะผู้ช่วยสภาในที่นี้ก็คือคณะกรรมการของสภานั้นเอง ที่จะดำเนินการพิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ในนามของสภาได้ตลอดเวลา ไม่มีการหยุดพักเหมือนกับสภา ซึ่งจะต้องประชุมพิจารณาตามสมัยประชุม

กิจการของสภาสามารถดำเนินการไปได้ตามปกติ และต่อเนื่องก็ด้วยการทำงานของคณะกรรมการ โดยสรุปแล้วสภาได้ประโยชน์จากการใช้ระบบคณะกรรมการดำเนินกิจการแทนสภาตามเหตุผลและความจำเป็น ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

๑. เป็นการแบ่งเบาภาระของสภา เนื่องจากกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐและสภาได้เพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ

จำนวนร่างพระราชบัญญัติและความซับซ้อนของประเด็นปัญหาที่นำเข้าสู่การพิจารณาของสภาได้เพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัวด้วย ทำให้สภามีภารกิจที่หนัก และการพิจารณาประเด็นปัญหาต่าง ๆ เป็นไปด้วยความล่าช้าและไม่คล่องตัว จึงจำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของสภา โดยคณะกรรมการทำหน้าที่เป็นเสมือนผู้ช่วยสภาในการวินิจฉัยปัญหา หรือกระทำการต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งสามารถประหยัดเวลาให้กับสภาอีกด้วย

๒. ได้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ชำนาญการเฉพาะด้าน มาเสริมกิจการของสภาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กล่าวคือ ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติที่เข้าสู่การพิจารณาของสภานั้น หากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับวิชาชีพหรือมีลักษณะเฉพาะ จำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในสาขาเฉพาะนั้น ๆ

๓. ทำให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสม เพราะปัญหาต่าง ๆ ได้รับการพิจารณาโดยละเอียดรอบคอบอย่างแท้จริงจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีประสบการณ์ ทั้งได้ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยใกล้ชิด

ตามปกติคณะกรรมการจะทำงานที่ได้รับมอบหมายจากสภา เมื่อปฏิบัติงานนั้น ๆ ลุล่วงไปแล้วต้อง

รายงานต่อสภาเสมอ แต่ผลของการพิจารณาของคณะกรรมการเป็นเพียงความคิดเห็นประกอบการวินิจฉัยเท่านั้น สภาอาจเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาที่คณะกรรมการเสนอไปก็ได้ นั่นคือ กรรมการเป็นเพียงเครื่องมือหรือกลไกของสภาเท่านั้น

นอกจากงานด้านพิจารณาร่างกฎหมายแล้ว คณะกรรมการยังมีอำนาจหน้าที่ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมหรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ ก็ได้ ทั้งอาจเรียกบุคคลมาชี้แจงและแสดงความคิดเห็นในข้อเท็จจริงได้อีกด้วย และหากงานที่กระทำนั้นมีขอบเขตกว้างขวาง ก็อาจตั้งอนุกรรมการ (sub-committee) เพื่อช่วยให้งานที่ปฏิบัติถูกต้องรวดเร็วยิ่งขึ้นก็ได้ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการที่กล่าวมาแล้ว ถือว่าเป็นเอกลักษณ์ที่ผู้ใดจะนำไปฟ้องร้องในทางใด ๆ มิได้ และรัฐธรรมนูญทุกฉบับก็ได้ยืนยันในหลักการนี้ อยู่แล้ว

บทสรุป

คณะกรรมการธิการ นับเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งขององค์กรนิติบัญญัติ ที่จะต้องกระทำการกิจการตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสภา เพื่อมุ่งเสริมสร้างภารกิจขององค์กรนิติบัญญัติให้มีความเข้มแข็ง นำไปสู่ระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อาจกล่าวได้ว่า คณะกรรมการธิการเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการให้กับรัฐสภา ทั้งในด้านการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การติดตามตรวจสอบและควบคุมการบริหารงานของฝ่ายบริหาร จึงถือได้ว่าบทบาทของกรรมการธิการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

บรรณานุกรม

กาญจนาภรณ์ ลีวิโรจน์. **สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่ง**

ราชอาณาจักรไทย (๒๕๔๐) หมวดองค์การทางการเมือง
เรื่อง ๘ คณะกรรมการการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา,
๒๕๔๗.

สรศักดิ์ เพียรเวช. **ปัญหาของคณะกรรมการการสภาผู้แทนราษฎร**
ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ. สารนิพนธ์นิติศาสตร
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๖.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. **คณะกรรมการการ.** กรุงเทพฯ :
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,
๒๕๔๙.

_____. **รวมรัฐธรรมนูญแห่ง**

ราชอาณาจักรไทย (๒๕๗๕ - ๒๕๔๙). กรุงเทพฯ :
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,
๒๕๔๙.

_____. **ระบบงานรัฐสภา.** กรุงเทพฯ :

สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,
๒๕๔๙.

รัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐. กรุงเทพฯ :
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,
๒๕๕๐.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๕๐. **ราชกิจจานุเบกษา** ฉบับประกาศและ
งานทั่วไป เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๗๖ ง ลงวันที่ ๒๕ เมษายน
๒๕๕๐. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี,
๒๕๕๐.

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทน
ราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๐. **ราชกิจจานุเบกษา** ฉบับประกาศ
และงานทั่วไป เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๗๙ ง ลงวันที่
๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๕๐.

